

Universiteit Leiden

taal

Onderwijs- en examenregeling

geldig vanaf 1 september 2015

Bacheloropleidingen:

Afrikaanse talen en culturen
Chinastudies
Duitse taal en cultuur
Dutch Studies
Engelse taal en cultuur
Film- en literatuurwetenschap
Franse taal en cultuur
Geschiedenis
Griekse en Latijnse taal en cultuur
Italiaanse taal en cultuur
Japanstudies
Koreastudies
Kunstgeschiedenis
Latijns-Amerikastudies
International studies
Midden-Oostenstudies
Nederlandse taal en cultuur
Oude culturen van de mediterrane wereld
Religiewetenschappen
Russische studies
South and Southeast Asian Studies
Taalwetenschap
Wijsbegeerte

Opleidingen afbouw (einddatum 31 augustus 2018):

Godgeleerdheid
Hebreeuwse en Joodse studies
Islamstudies

Deeltijdopleidingen in afbouw

Geschiedenis (einddatum 31 augustus 2019)
Godgeleerdheid (einddatum 31 augustus 2018)
Islamstudies (einddatum 31 augustus 2018)

Deze Onderwijs- en examenregeling is opgesteld overeenkomstig artikel 7.13 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en is aangevuld met kwaliteitskenmerken zoals vastgelegd in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

Overeenkomstig artikel 7.14 WHW beoordeelt het faculteitsbestuur de Onderwijs- en examenregeling regelmatig en weegt daarbij, ten behoeve van de bewaking en zo nodig bijstelling van de studielast, het tijdsbeslag dat daaruit voor de studenten voortvloeit. De opleidingscommissie heeft op grond van artikel 9.18 WHW tot taak de wijze van uitvoeren van de Onderwijs- en examenregeling jaarlijks te beoordelen.

Deze Onderwijs- en examenregeling bestaat uit twee delen; een facultair deel dat voor alle opleidingen gelijk is, en een deel dat voor een opleiding specifieke informatie bevat, het zogenaamde opleidings specifieke deel van de Onderwijs- en examenregeling. In onderstaande tekst wordt bij de relevante artikelen verwezen naar dit deel.

Inhoud (facultair gedeelte en opleidings specifieke gedeelte hebben dezelfde opbouw)

1. Algemene bepalingen
2. Beschrijving van de opleiding
3. Onderwijsprogramma
4. Tentamens en examens, vervolgopleiding
5. Toegang en toelating tot de opleiding
6. Studiebegeleiding en studieadvies
7. Overgangsbepalingen
8. Slotbepalingen

Bijlagen Facultair gedeelte

Bijlage A - Algemene academische vaardigheden

Bijlage B - Regeling BA-eindwerkstuk

Bijlage C - Regeling Colloquium Doctum

Bijlage D - Vervallen

Bijlagen Opleidings specifieke gedeelte

Bijlage E - Onderwijsprogramma

Bijlage F - E-studiegids (zie <https://studiegids.leidenuniv.nl/>)

Bijlage G - Vervallen (de compensatieregeling is per 2015-2016 een bijlage van de E-studiegids)

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Toepasselijkheid van de regeling

Deze regeling is van toepassing op het onderwijs en de examens van de bacheloropleidingen:

Afrikaanse talen en culturen
Chinastudies
Duitse taal en cultuur
Dutch Studies
Engelse taal en cultuur
Film- en literatuurwetenschap
Franse taal en cultuur
Geschiedenis
Griekse en Latijnse taal en cultuur
Italiaanse taal en cultuur
Japanstudies
Koreastudies
Kunstgeschiedenis
Latijns-Amerikastudies
International Studies
Midden-Oostenstudies
Nederlandse taal en cultuur
Oude culturen van de mediterrane wereld
Religiewetenschappen
Russische studies
Taalwetenschap
Wijsbegeerte
South and Southeast Asian Studies

In afbouw (einddatum 31 augustus 2018):

Godgeleerdheid
Hebreeuwse en Joodse studies
Islamstudies

Deeltijdopleidingen in afbouw

Geschiedenis (einddatum 31 augustus 2019)
Godgeleerdheid (einddatum 31 augustus 2018)
Islamstudies (einddatum 31 augustus 2018)

Deze opleidingen zijn ingesteld in de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit Leiden, hierna te noemen: de faculteit, en worden in Leiden verzorgd. In uitzondering hierop wordt de opleiding International Studies verzorgd in Den Haag.

Waar hierna wordt gesproken van ‘opleiding’, dient hieronder ieder van bovenstaande bacheloropleidingen te worden verstaan.

Artikel 1.2 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. BA-eindwerkstuk: de neerslag van één van de praktische oefeningen als bedoeld onder o, tot stand gekomen overeenkomstig het bepaalde in bijlage B (regeling BA-eindwerkstuk);
- b. deeltaets: een onderdeel van het tentamen van een onderwijseenheid, waar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student met betrekking tot die onderwijseenheid worden onderzocht. Als deeltaets gelden alle prestaties (schriftelijke en mondelinge toetsen, schriftelijke opdrachten, werkstukken, mondelinge referaten etc.) van een student die met een deeltaets worden beoordeeld dat deel uitmaakt van het eindcijfer van

- een onderwijseenheid;
- c. EC: zie studiepunt;
- d. ECTS: het European Credit Transfer System;
- e. eerste lezer/beoordelaar: de examiner die verantwoordelijk is voor de begeleiding bij het BA-eindwerkstuk en in overleg met de tweede lezer/beoordelaar het oordeel daarover vaststelt;
- f. e-studiegids: de elektronische studiegids bevattende specifieke en bindende informatie over de opleiding. De e-studiegids maakt als bijlage deel uit van deze regeling;
- g. examen: omvat de tentamens verbonden aan de tot de opleiding of de propedeutische fase van de opleiding behorende onderwijseenheden, voor zover de examencommissie dat heeft bepaald met inbegrip van een door haar zelf te verrichten onderzoek als bedoeld in artikel 7.10, eerste lid, van de Wet;
- h. examencommissie: de examencommissie van de opleiding, ingesteld en benoemd krachtens artikel 7.12a van de Wet;¹
- i. examiner: degene die door de examencommissie is aangewezen ten behoeve van het afnemen van tentamens, krachtens artikel 7.12c van de Wet;
- j. Leids universitair register opleidingen: het onder verantwoordelijkheid van het College van Bestuur gehouden register² van de door de Universiteit Leiden verzorgde opleidingen als bedoeld in artikel 7 van het Bestuurs- en beheersreglement;
- k. judicium: predicaat waarmee wordt blijk gegeven van een bepaalde gemiddelde score of bekwaamheid.
- l. niveau: het niveau van een onderwijseenheid volgens de abstracte structuur zoals omschreven in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen;²
- m. onderwijseenheid: een onderwijseenheid van de opleiding als bedoeld in artikel 7.3 van de Wet. De studielast van elke onderwijseenheid wordt uitgedrukt in gehele studiepunten. Aan elke onderwijseenheid is een tentamen verbonden;
- n. opleiding: een samenhangend geheel van onderwijseenheden, gericht op de verwezenlijking van welomschreven doelstellingen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden waarover degene die de opleiding voltooit, dient te beschikken. Aan elke opleiding is een examen verbonden;
- o. praktische oefening: een praktische oefening als bedoeld in artikel 7.13, tweede lid, onder d van de Wet, in één van de volgende vormen:
- het maken van een BA-eindwerkstuk,
  - het maken van een werkstuk of een proefontwerp,
  - het uitvoeren van een onderzoekopdracht,
  - het deelnemen aan veldwerk of een excursie,
  - het doorlopen van een stage³, of

---

¹ De Regels en richtlijnen examencommissies zijn te raadplegen op:

<http://www.hum.leidenuniv.nl/studenten/reglementen/regelingen-algemeen.html>.

² Het kaderdocument Leids universitair register opleidingen is te raadplegen op: www.onderwijs.leidenuniv.nl/onderwijsbeleid.

- het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit die gericht is op het verwerven van bepaalde vaardigheden;
- p. Pre-University College: een onderwijsprogramma van de Universiteit Leiden voor een selecte groep van leerlingen uit de twee hoogste klassen van het VWO;
- q. propedeuse: de propedeutische fase van de opleiding, als onderdeel van de opleiding, die is bedoeld in artikel 7.8 van de Wet;
- r. student: degene die is ingeschreven aan de Universiteit Leiden voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van de opleiding;
- s. studiepunt: de eenheid waarmee volgens de Wet de studielast van een onderwijseenheid wordt uitgedrukt; volgens het ECTS is één studiepunt (of 'EC') gelijk aan 28 uren studie;
- t. tentamen: een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student met betrekking tot een bepaalde onderwijseenheid, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek (overeenkomstig artikel 7.10 van de Wet) door ten minste één daartoe door de examencommissie aangewezen examinator. Een tentamen kan uit meerdere (deel)toetsen bestaan;
- u. tweede lezer/beoordelaar: examinator die in overleg met de eerste lezer/beoordelaar het BA-eindwerkstuk beoordeelt;
- v. Portfolio een dossier van monitoring en beoordeling waarmee studenten (1) aannemelijk maken te beschikken over een niveau van academische vorming dat voldoende is voor het verwerven van het diploma, (2) inzicht geven in het persoonlijk proces van academische vorming gedurende de opleiding, en (3) begeleiding en studieloopbaanadvisering mogelijk maken;
- w. werkdag: maandag tot en met vrijdag, met uitzondering van de erkende feestdagen;
- x. de Wet: de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW).

De overige begrippen hebben de betekenis die de Wet daaraan toekent.

Artikel 1.3 **Gedragscodes**

1.3.1 Op het onderwijs van de opleiding zijn de regels zoals vastgelegd in de Gedragscode docenten en studenten binnen ICT en onderwijs van toepassing.⁴

1.3.2 De gedragscode omgangsvormen docenten en studenten is van toepassing;⁵ deze is bedoeld om een kader te scheppen voor een goed, veilig en stimulerend werk- en studieklimaat binnen de Universiteit Leiden, waarbij docenten en studenten op respectvolle wijze met elkaar omgaan en waarbij wederzijdse acceptatie en wederzijds vertrouwen belangrijke waarden zijn.

---

³ Het stagerelement is hier te raadplegen: <http://www.hum2.leidenuniv.nl/pdf/oer/0910/algemeen/regeling-stage.pdf>.

⁴ De Gedragscode docenten en studenten binnen ICT en onderwijs is vastgesteld door het College van Bestuur op 30 juni 2005 en is te raadplegen op: www.reglementen.leidenuniv.nl/gedragscodes/gedragscode-ict-en-onderwijs.html.

⁵ De gedragscode omgangsvormen docenten en studenten is vastgesteld door het College van Bestuur op 19 oktober 2010 en is te raadplegen op: media.leidenuniv.nl/legacy/gedragscode-omgangsvormen.pdf.

Hoofdstuk 2 Beschrijving van de opleiding

Artikel 2.1 Doel van de opleiding

Zie het opleidingsspecifieke deel.

Artikel 2.2 Afstudeerrichtingen

Zie het opleidingsspecifieke deel.

Artikel 2.3 Eindkwalificaties

Zie het opleidingsspecifieke deel.

Artikel 2.4 Inrichting van de opleiding

2.4.1 De opleidingen worden voltijds verzorgd.

De volgende opleidingen worden daarnaast ook deeltijds verzorgd:

- Engelse taal en cultuur
- Franse taal en cultuur
- Geschiedenis (in afbouw, einddatum 31-08-2019)
- Godgeleerdheid (in afbouw, einddatum 31-08-2018)
- Islamstudies (in afbouw, einddatum 31-08-2018)
- Kunstgeschiedenis
- Religiewetenschappen
- Wijsbegeerte

2.4.2 De deeltijdopleidingen Franse taal en cultuur, Geschiedenis, Godgeleerdheid, Islamstudies en Religiewetenschappen worden alleen overdag verzorgd; de deeltijdopleiding Engelse taal en cultuur wordt in de avonduren verzorgd; de deeltijdopleidingen Kunstgeschiedenis en Wijsbegeerte worden gedeeltelijk overdag en gedeeltelijk in de avonduren verzorgd.

2.4.3 De nominale studieduur van deeltijdopleidingen is vijf jaar.

Artikel 2.5 Studielast

De opleiding heeft een studielast van 180 studiepunten. De propedeutische fase heeft een studielast van 60 studiepunten en is een integraal onderdeel van de opleiding.

Artikel 2.6 Aanvang van de opleiding; uniforme jaarindeling

De opleiding vangt aan op 1 september. Het cursorisch onderwijs van de opleiding is ingericht volgens de uniforme semesterindeling.⁶

Artikel 2.7 Minoren

2.7.1 Onder bevoegdheid van de hieronder genoemde examencommissie(s) worden de volgende minoren aangeboden:

---

⁶ De uniforme semesterindeling, inclusief de toelichting hierop, is vastgesteld door het College van Bestuur op 14 oktober 2004 en gewijzigd op 12 januari 2010.

Minoren	Verantwoordelijke examencommissie
American Studies	Art and Literature and American Studies
Boek, boekhandel en uitgeverij	Literatuur- en Mediawetenschappen
Chinese Economy and Society	Chinastudies
Cultural Memory of War and Conflict	Neerlandistiek
De middeleeuwen en de vroegmoderne tijd	Duitse taal en cultuur en Engelse taal en cultuur
De oudheid voor iedereen	Griekse en Latijnse taal en cultuur
Dutch Studies	Neerlandistiek
Ethiek, politiek en cultuur: filosofie van het menselijk handelen	Wijsbegeerte
European Union Studies	International Relations
Game Studies and Cultural Analysis	Literatuur- en Mediawetenschappen
Gender and Sexuality in Society and Culture	Literatuur- en Mediawetenschappen
International en intercultureel management	Geschiedenis
Islam: Religion and Society	Midden-Oostenstudies
Journalistiek en nieuwe media	Literatuur- en Mediawetenschappen
Latijns-Amerikastudies	Latijns-Amerikastudies
Museums, Heritage and Collections	Kunst- en cultuurwetenschappen
Religion in a Changing World	Religiewetenschappen
Taalwetenschap: taal en communicatie	Taalwetenschap
Theater en film	Literatuur- en Mediawetenschappen
Tweedetaalverwerving	Neerlandistiek
Vertalen Engels-Nederlands	Duitse taal en cultuur en Engelse taal en cultuur

2.7.2 De beschrijving van de onderwijseenheden behorend tot de desbetreffende minor zijn opgenomen in de e-studiegids.

2.7.3 De educatieve minoren vallen onder de verantwoordelijkheid van de examencommissie van het ICLON.

2.7.4 Onderwijseenheden die worden aangeboden in het kader van het Honoursonderwijs vallen onder de examencommissie van de Honours Academy.⁷

---

⁷ [http://media.leidenuniv.nl/legacy/20131112-onderwijsreglement-def-goede-links-\(3\).pdf](http://media.leidenuniv.nl/legacy/20131112-onderwijsreglement-def-goede-links-(3).pdf)

Artikel 2.8 **Examens van de opleiding**

In de opleiding kunnen de volgende examens worden afgelegd:

- a. het propedeutisch examen
- b. het bachelorexamen

Alvorens het bachelorexamen afgelegd kan worden, dient het propedeutisch examen met goed gevolg te zijn afgelegd.

Uitzondering hierop vormt de opleiding International Studies, waar alleen het bachelorexamen kan worden afgelegd.

Artikel 2.9 **Voertaal**

Zie het opleidings specifieke deel.

Artikel 2.10 **Kwaliteit**

De opleiding is geaccrediteerd door de NVAO⁸ en voldoet aan de kwaliteitseisen die op nationaal en internationaal niveau aan opleidingen worden gesteld. Ook voldoet de opleiding aan de kwaliteitsstandaarden voor het onderwijs die zijn vastgelegd in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

Hoofdstuk 3 **Onderwijsprogramma**

Artikel 3.1 **Verplichte onderwijseenheden**

3.1.1 De opleiding omvat verplichte onderwijseenheden met een totale studielast van 150 studiepunten. Onderdeel van de verplichte onderwijseenheden vormen de vooraf vastgestelde vakken waaruit de student verplicht een keuze moet maken.

3.1.2 In bijlage E (Onderwijsprogramma) en de e-studiegids wordt de feitelijke vormgeving nader omschreven, te weten de studielast, het niveau,⁹ de inhoud en de onderwijsvorm van de onderwijseenheden van het onderwijsprogramma.

Artikel 3.2 **Keuzevrijheid**

3.2.1 Naast de in 3.1.1 genoemde onderwijseenheden kiest de student onderwijseenheden met een totale studielast van 30 studiepunten uit de aangeboden onderwijseenheden, met inachtneming van de universitaire regeling aanmelding, toelating en inschrijving voor minoren.¹⁰

3.2.2 De keuze van de onderwijseenheden behoeft de goedkeuring van de examencommissie. Bij de beoordeling van de keuze van de student baseert de examencommissie zich uitsluitend op de samenhang en het niveau van het gekozen pakket. Deze goedkeuring is niet vereist indien het minorprogramma's met een omvang van 30 studiepunten betreft die als zodanig zijn opgenomen in het Leids universitair register opleidingen én in de e-studiegids.

3.2.3 Naast de aan deze universiteit gedoeerde onderwijseenheden komen voor de invulling van de keuzeruimte – onder goedkeuring van de examencommissie – onderwijseenheden verzorgd door een

---

⁸ Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie

⁹ Conform de 'abstracte structuur' als omschreven in het Kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

¹⁰ <http://www.onderwijs.leidenuniv.nl/minoren/toelating-inschrijving/toelating.html>

andere Nederlandse of een buitenlandse universiteit dan wel van een andere rechtspersoon met geaccrediteerd initieel onderwijs in aanmerking.

3.2.4 Onderwijseenheden waaraan de student deelneemt in het kader van het Honours College kunnen niet gebruikt worden voor de keuzeruimte.

3.2.5 Een student die is ingeschreven voor de opleiding kan zelf een programma samenstellen uit onderwijseenheden die door een instelling worden verzorgd waaraan een examen is verbonden. Hiervoor is toestemming nodig van de meest van toepassing zijnde examencommissie. Bij het verlenen van de toestemming geeft de examencommissie tevens aan tot welke opleiding van de instelling dat programma wordt geacht te behoren. Indien nodig wijst het College van Bestuur een examencommissie aan die met de beslissing is belast.¹¹

3.2.6 Zie het opleidingsspecifieke deel voor minoren die niet gekozen kunnen worden omdat de inhoud geheel of gedeeltelijk overeenkomt met verplichte onderwijseenheden van de opleiding.

Artikel 3.3 **Praktische oefeningen**

3.3.1 Bij elk van de in bijlage E van het opleidingsspecifieke deel vermelde onderwijseenheden is in de e-studiegids aangegeven welke praktische oefeningen zij omvatten, welke de aard en de omvang is van de werkzaamheden van de student, alsmede of deelneming aan die praktische oefeningen verplicht is met het oog op de toelating tot het afleggen van het desbetreffende tentamen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie vrijstelling van die verplichting te verlenen, al dan niet onder oplegging van vervangende eisen.

3.3.2 In bijlage B (regeling BA-eindwerkstuk) staan omvang en studielast van het BA-eindwerkstuk beschreven; daarbij zijn de normen vermeld waaraan het eindwerkstuk moet voldoen en de gang van zaken rond de begeleiding.

Artikel 3.4 **Deelname aan een onderwijseenheid**

Deelname aan een onderwijseenheid vindt plaats in de volgorde van inschrijving. Voor de bij de opleiding ingeschreven studenten is plaatsing bij de onderwijseenheden die behoren tot het verplichte deel van de opleiding gegarandeerd.

Artikel 3.5 **Verspreiding studiematerialen**

3.5.1 Het is studenten niet toegestaan audio- of video-opnames van colleges te maken zonder uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de desbetreffende docent. Indien toestemming wordt verleend, is de student slechts gerechtigd de opname voor eigen gebruik te benutten; verspreiding of publicatie van de opname op welke wijze dan ook is niet toegestaan.

3.5.2 Het is studenten niet toegestaan op welke wijze dan ook studiematerialen te verspreiden of te publiceren. De student is slechts gerechtigd de materialen voor eigen gebruik te benutten.

Hoofdstuk 4 **Tentamens en examens, vervolgopleiding**

Artikel 4.1 **Tentamengelegenheid**

4.1.1 Tweemaal per studiejaar wordt de gelegenheid geboden tot het afleggen van het tentamen verbonden aan elk van de onderwijseenheden die in dat jaar worden aangeboden.

---

¹¹ Overeenkomstig artikel 7.3d van de WHW ('vrij onderwijsprogramma in het wetenschappelijk onderwijs').

- 4.1.2 Indien een onderwijseenheid een praktische oefening omvat, dan staat deelneming aan een tentamen dan wel aan de deoltoetsen waaruit het tentamen bestaat als bedoeld in 4.1.1 uitsluitend open voor degene die met goed gevolg aan de praktische oefening heeft deelgenomen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie om anders te besluiten.
- 4.1.3 Niet van toepassing.
- 4.1.4 In overeenstemming met artikel 7.13, tweede lid sub h van de Wet zijn in de e-studiegids de tentamendata opgenomen.
- 4.1.5 Niet van toepassing.
- 4.1.6 Niet van toepassing.
- 4.1.7 In bijzondere gevallen kan de examencommissie een extra herkansing toestaan, dit op verzoek van de student.
- 4.1.8 Indien het tentamen verbonden aan een onderwijseenheid met goed gevolg is afgelegd, en een student neemt daaraan zonder toestemming van de examencommissie opnieuw deel, dan wordt het resultaat van het laatst afgelegde tentamen niet beoordeeld.

Artikel 4.2 **Verplichte volgorde**

- 4.2.1 De tentamens waaraan niet mag worden deelgenomen alvorens de tentamens van een of meerdere andere onderwijseenheden met goed gevolg zijn afgelegd, zijn opgenomen in het opleidingsspecifieke deel.
- 4.2.2 Voor de onderwijseenheden en de tentamens waarmee deze worden afgesloten die in een bepaalde volgorde moeten worden doorlopen, kan de examencommissie in bijzondere gevallen op schriftelijk en gemotiveerd verzoek van de student een andere volgorde bepalen.

Artikel 4.3 **Vorm van de tentamens**

- 4.3.1 In bijlage E (Onderwijsprogramma) staat vermeld of het tentamen, dan wel de deoltoetsen, van een onderwijseenheid schriftelijk of mondeling dan wel door middel van een vaardigheidstest wordt afgelegd.
- 4.3.2 In bijzondere gevallen kan op verzoek van de student de examencommissie toestaan dat een tentamen op een andere wijze wordt afgelegd dan in bijlage E (Onderwijsprogramma) is vastgelegd.
- 4.3.3 Aan studenten met een handicap of chronische ziekte wordt de gelegenheid geboden de tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele handicap aangepaste wijze af te leggen. Deze aanpassingen mogen niet van invloed zijn op de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van een tentamen. De examencommissie wint zo nodig, als bedoeld in het Protocol studeren met een functiebeperking, deskundig advies in alvorens te beslissen.
- 4.3.4 Op verzoeken over aanpassingen die de examinering betreffen, beslist de examencommissie.
- 4.3.5 De tentaminering vindt plaats in het Nederlands of, met inachtneming van de Gedragscode voertaal,¹² in een andere taal.
- 4.3.6 Er vindt een individuele beoordeling plaats in geval van presentaties, onderzoek, verslagen of andere onderwijsprestaties die in groepsverband worden verricht.
- 4.3.7 Niet van toepassing.

---

¹² De Gedragscode voertaal is vastgesteld door het College van Bestuur op 28 mei 2013 en is te raadplegen op: www.reglementen.leidenuniv.nl/gedragscodes/gedragscode-voertaal.nl.

Artikel 4.4 **Mondelinge tentamens**

- 4.4.1 Mondeling wordt niet meer dan één persoon tegelijk getentamineerd, tenzij de examencommissie anders heeft bepaald.
- 4.4.2 Het mondeling afnemen van een tentamen is openbaar, tenzij de examencommissie of de desbetreffende examinerator in een bijzonder geval anders heeft bepaald, dan wel de student daartegen bezwaar heeft gemaakt.

Artikel 4.5 **Regels examencommissie**

- 4.5.1 Conform artikel 7.12b, derde lid, van de Wet stelt de examencommissie regels vast over de uitvoering van haar taken en bevoegdheden en over de maatregelen die zij in dat verband kan nemen. De examencommissie heeft daartoe regels en richtlijnen opgesteld (bijlage D).
- 4.5.2 De examencommissie draagt er zorg voor dat het recht van de student om beroep in te stellen tegen beslissingen van de examencommissie of de examineratoren is gewaarborgd.
- 4.5.3 Daarnaast stelt de examencommissie de procedure vast voor de aanwijzing van een eerste en tweede beoordelaar van het eindwerkstuk, alsmede de procedure rond de beoordeling van het eindwerkstuk en de wijze van verdeling van de verantwoordelijkheden tussen de eerste en de tweede beoordelaar, waaronder de bepaling van het cijfer.

Artikel 4.6 **Oordeel**

- 4.6.1 De termijnen voor beoordeling van mondelinge en schriftelijke tentamens en deeltolsten zijn de volgende:
- a. de examinerator stelt terstond na het afnemen van een mondelinge deeltolst of tentamen het oordeel vast en reikt de student een daarop betrekking hebbende schriftelijke of digitale verklaring uit;
  - b. binnen vijftien werkdagen na de dag waarop het tentamen of de deeltolst is afgenomen stelt de examinerator het oordeel over een schriftelijk of op andere wijze afgenomen tentamen of deeltolst vast en reikt de student een daarop betrekking hebbende schriftelijke of digitale verklaring uit;
  - c. terstond nadat de beoordeling van de laatste van de deeltolsten waaruit het tentamen bestaat bekend is gemaakt overeenkomstig artikel 4.6.1 sub a of b stelt de examinerator het eindcijfer voor het tentamen van de onderwijseenheid vast en verschaft de administratie van de opleiding de nodige gegevens ten behoeve van kennisgeving van het oordeel aan de student in uSis.
- 4.6.2 De periode tussen de kennisgeving van het oordeel van een tentamen aan de student en het moment van herkansing van het desbetreffende tentamen omvat ten minste 5 werkdagen.
- 4.6.3 Wanneer niet aan de in 4.6.1 sub b vermelde termijn van vijftien werkdagen kan worden voldaan, dan wordt de student hiervan op de hoogte gesteld binnen deze termijn. Tevens wordt de dan geldende procedure aan de student medegedeeld.
- 4.6.4 De uitslag van het tentamen wordt uitgedrukt in een geheel getal of een getal met maximaal één decimaal, tussen 1.0 tot 10.0, beide grenzen inbegrepen. De uitslag wordt niet uitgedrukt in een getal tussen 5.0 en 6.0.
- 4.6.5 Het tentamen is met goed gevolg afgelegd als de uitslag 6.0 of hoger is.
- 4.6.6 Het met voldoende resultaat deelnemen aan een praktische oefening kan gelden als het behalen van een tentamen in de zin van artikel 7.10 van de WHW.
- 4.6.7 Op het schriftelijke of digitale bewijsstuk van de uitslag van een tentamen wordt de student gewezen op het inzagerecht bedoeld in artikel 4.8 en op de beroepsprocedure.

4.6.8 De examencommissie stelt regels op waaruit blijkt onder welke voorwaarden zij gebruik zal maken van de haar in art. 7.12b, derde lid, van de Wet gegeven bevoegdheid om te bepalen dat niet ieder tentamen met goed gevolg behoeft te worden afgelegd, en/of onder welke voorwaarden de resultaten van tentamens elkaar kunnen compenseren. Deze regels zijn opgenomen als bijlage G bij het opleidings specifieke deel.

Artikel 4.7 Geldigheidsduur

4.7.1 Elk tentamen en verleende vrijstelling in de propedeuse heeft een geldigheidsduur van 3 jaar voor voltijdstudenten en 4 jaar voor deeltijdstudenten, behoudens wanneer het propedeutisch examen is behaald. In dat geval geldt het bepaalde in lid 2.

4.7.2 Het propedeutisch examen heeft een onbeperkte geldigheidsduur.

4.7.3 Elk tentamen en verleende vrijstelling uit de postpropedeuse heeft een geldigheidsduur van 10 jaar.

4.7.4 De examencommissie kan conform de door haar gestelde richtlijnen, op verzoek van de examinandus, de geldigheidsduur met telkens één jaar verlengen. Deze regels zijn opgenomen in art. 4.12 van de regels en richtlijnen van de examencommissies.

4.7.5 De in de leden 1 en 3 genoemde geldigheidsduur gaat in 1 september van het studiejaar na het behalen van het cijfer of verlenen van de vrijstelling.

4.7.6 Voor de opleiding International Studies wordt in dit verband onder ‘propedeuse’ het geheel van onderwijseenheden (ter waarde van 60 EC) van het eerste jaar verstaan en onder ‘propedeutisch examen’ het behalen van dit geheel.

Artikel 4.8 Inzagerecht en nabespreking

4.8.1 Gedurende dertig dagen direct na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijke deelloets of tentamen heeft de student recht op inzage in zijn beoordeelde werk.

4.8.2 Gedurende de in 4.8.1 genoemde termijn kan kennis worden genomen van de vragen en opdrachten van de desbetreffende deelloets of het desbetreffende tentamen, alsmede zo mogelijk van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.

4.8.3 Op verzoek van de student vindt een nabespreking plaats. Deze mogelijkheid, die zowel voor schriftelijke als voor mondelinge deelloetsen en tentamens wordt geboden, wordt tegelijkertijd met de uitslag van de deelloets of het tentamen bekend gemaakt.

4.8.4 De examencommissie heeft de bevoegdheid te bepalen of de nabespreking collectief dan wel individueel plaatsvindt.

4.8.5 De nabespreking geschiedt op een door de examencommissie te bepalen plaats en tijdstip.

4.8.6 Indien de betrokkene aantoonbaar door overmacht verhinderd te zijn of te zijn geweest voor de nabespreking bedoeld in 4.8.3, dan wordt hem een andere gelegenheid geboden, zo mogelijk binnen de in 4.8.1 genoemde termijn.

Artikel 4.9 Vrijstelling van tentamens en/of praktische oefeningen

4.9.1 De examencommissie kan de student op diens verzoek, gehoord de desbetreffende examinator, vrijstelling verlenen van het afleggen van één of meer deelloetsen, tentamens of van deelneming aan praktische oefeningen, indien de student:

- een qua inhoud en niveau overeenkomstige onderwijseenheid van een universitaire of hogere beroepsopleiding heeft voltooid, dan wel
- aantoonbaar door werk- of beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken met betrekking tot de desbetreffende onderwijseenheid, dan wel

- met goed gevolg het Pre-University College heeft voltooid; de examencommissie bepaalt in dit geval voor welke onderwijseenheid of welke onderwijseenheden vrijstelling wordt verleend.

4.9.2 Indien het onderwijseenheden van de minor betreft neemt de verantwoordelijke examencommissie pas een beslissing over het al dan niet verlenen van een vrijstelling nadat de examencommissie van de opleiding die de minor verzorgt is gehoord.

4.9.3 Indien het onderwijseenheden betreft die behoren tot het facultaire kerncurriculum (Area Studies, Inleiding Godsdienstwetenschap, Inleiding Historische Wetenschap, Inleiding Literatuurwetenschap, Inleiding Taalwetenschap, Wetenschapsfilosofie, World Art Studies) neemt de verantwoordelijke examencommissie pas een beslissing over het al dan niet verlenen van een vrijstelling nadat de docent die de desbetreffende onderwijseenheid verzorgt is gehoord.

Artikel 4.10 **Examen**

4.10.1 De examencommissie reikt een getuigschrift uit wanneer blijkt dat het examen met goed gevolg is afgelegd.

4.10.2 De examencommissie kan zelf een tot het examen behorend onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus instellen en de uitkomsten daarvan beoordelen.

4.10.3 Het getuigschrift wordt niet uitgereikt dan nadat het College van Bestuur heeft verklaard dat aan de procedurele eisen (waaronder het voldoen aan de verplichting tot het betalen van collegegeld) voor de afgifte is voldaan. Per opleiding wordt één getuigschrift uitgereikt. Op het getuigschrift wordt vermeld dat de opleiding is verzorgd door de Universiteit Leiden.

4.10.4 Overeenkomstig de regeling als bedoeld in artikel 7.11, derde lid, van de wet¹³ kan degene die aanspraak heeft op de uitreiking van een getuigschrift de examencommissie verzoeken daartoe nog niet over te gaan.

4.10.5 Het verzoek dient binnen vijf werkdagen nadat de student op de hoogte is gebracht van de uitslag van het examen te zijn ingediend via het daartoe bestemde formulier.

4.10.6 De examencommissie willigt het verzoek in indien de student niet langer dan vier studiejaar is ingeschreven geweest voor de opleiding. De examencommissie kan in bijzondere gevallen anders besluiten.

4.10.7 Aan het getuigschrift wordt een in het Nederlands en in het Engels gesteld supplement toegevoegd dat voldoet aan het Europese overeengekomen standaardformat. Tezamen met het getuigschrift wordt een vertaling van het getuigschrift en een certificaat in het Latijn uitgereikt.

Artikel 4.11 **Graadverlening**

4.11.1 Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd wordt de graad Bachelor verleend met de toevoeging «of Arts».

4.11.2 De verleende graad wordt op het getuigschrift van het examen aangetekend.

Artikel 4.12 **Judicia**

4.12.1 Aan de uitslag van een examen is een judicium verbonden.

4.12.2 Uitgangspunt voor de bepaling van het judicium is het gewogen gemiddelde van de behaalde cijfers van alle tentamens die tot het examen behoren, met uitzondering van die tentamens waarvoor vrijstelling is toegekend of die waarvoor slechts een bewijs van deelname is geregistreerd.

---

¹³ Regeling uitstel afstuderen Universiteit Leiden:

<http://www.reglementen.leidenuniv.nl/onderwijs-onderzoek/regeling-uitstel-afstuderen-universiteit-leiden.html>.

4.12.3 Het gewogen gemiddelde van alle cijfers wordt bepaald door van elke onderwijseenheid het aantal studiepunten (EC) te vermenigvuldigen met het voor dat onderdeel toegekende cijfer, de uitkomsten hiervan op te tellen en het resultaat daarvan te delen door het aantal behaalde studiepunten.

4.12.4 Op het getuigschrift en op het diploma-supplement wordt het predicaat 'cum laude' vermeld indien voldaan is aan de volgende eisen:

Voor het bachelorexamen geldt:

- alle onderwijseenheden zijn met tenminste een 6,0 afgerond;
- het gewogen gemiddelde is een 8,0 of hoger;
- voor de bachelorthesis is minimaal een 8,0 behaald;
- het bachelorexamen is binnen vier studiejaar behaald.

Voor het propedeuse-examen geldt:

- een student heeft als gewogen gemiddelde 8,0 of hoger behaald;
- het propedeuse-examen is binnen een jaar behaald.

4.12.5 Op het getuigschrift en op het diploma-supplement wordt het predicaat 'summa cum laude' vermeld indien voldaan is aan de volgende eisen:

Voor het bachelor-examen geldt:

- alle onderwijseenheden zijn met tenminste een 6,0 afgerond;
- het gewogen gemiddelde is een 9,0 of hoger;
- voor de bachelorthesis is minimaal een 9,0 behaald;
- het bachelorexamen is binnen drie studiejaar behaald.

Voor het propedeuse-examen geldt:

- een student heeft als gewogen gemiddelde 9,0 of hoger behaald;
- het propedeuse-examen is binnen een jaar behaald.

4.12.6 De examencommissie kan in andere, bijzondere gevallen een predicaat verlenen, mits het gewogen gemiddelde niet meer dan 0,5 punt afwijkt van het in het vierde dan wel vijfde lid bepaalde. Daarbij valt te denken aan aspecten zoals de ontwikkeling die de student tijdens de opleiding heeft doorgemaakt, bepaalde uitzonderlijke prestaties die hij/zij geleverd heeft in het eindwerkstuk of andere relevante bijzondere omstandigheden.

4.12.7 Ingeval de student een ordemaatregel is opgelegd wegens een onregelmatigheid, fraude of plagiaat, wordt geen predicaat verleend.

Artikel 4.13 **Vervolgopleiding**

4.13.1 Zie het opleidingsspecifieke deel voor masteropleidingen of afstudeerrichtingen aan de toelatingseisen waarvan de afgestudeerde voldoet.

4.13.2 Voor andere masteropleidingen en afstudeerrichtingen kunnen er eisen worden gesteld aan de toelating. Deze eisen zijn vermeld in de Onderwijs- en examenregeling van de betreffende masteropleiding.

Hoofdstuk 5 Toegang en toelating tot de opleiding

Paragraaf 5.1 Rechtstreekse toegang

Artikel 5.1 **Rechtstreekse toegang**

- 5.1.1 Rechtstreekse toegang tot de opleiding hebben degenen die voldoen aan de voorwaarden genoemd in de artikelen 7.24 en 7.25 van de Wet.
- 5.1.2 De regeling omtrent toelating tot de bacheloropleiding is vastgelegd in de regeling inschrijving van de Universiteit Leiden.
- 5.1.3 Het College van Bestuur kan de toegang in bepaalde in de Wet omschreven gevallen weigeren door gebruik te maken van zijn bevoegdheid krachtens de tweede en derde volzin van artikel 7.28, eerste lid, van de Wet.

Paragraaf 5.2 Toelating

Artikel 5.2 **Toelating met hbo- of wo-propedeuse**

De bezitter van een getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd propedeutisch examen aan een hogeschool of universiteit die niet in het bezit is van een diploma als bedoeld in artikel 7.24, eerste lid, dan wel een op grond van het tweede lid bij ministeriële regeling als ten minste gelijkwaardig aangemerkt onderscheidenlijk naar het oordeel van het instellingsbestuur daaraan ten minste gelijkwaardig diploma wordt toegelaten tot de propedeutische fase van de opleiding.

Artikel 5.3 **Vervangende eisen ‘oude stijl’-vwo**

Voor de bezitter van een VWO-diploma, dat is behaald volgens de op 31 juli 1998 geldende en krachtens de Wet op het voortgezet onderwijs vastgestelde voorschriften, worden eventuele deficiënties vervuld door het afleggen van toetsen op het niveau van het VWO-eindexamen. Om deficiënties vast te stellen dient men contact op te nemen met de studieadviseur van de opleiding.

Artikel 5.4 **Gelijkwaardige vooropleiding**

- 5.4.1 Degene die niet in het bezit is van een VWO-diploma maar niettemin krachtens de Wet kan worden ingeschreven, kan een toets worden opgelegd in de vakken, genoemd in artikel 5.5 op het niveau van het VWO-eindexamen in het profiel dat directe toegang geeft.
- 5.4.2 Voor de opleidingen Dutch Studies, International Studies en South and Southeast Asian Studies zijn studenten toelaatbaar met een afgeronde buitenlandse vooropleiding van secundair c.q. voorbereidend wetenschappelijk onderwijs die gelijkwaardig is aan de Nederlandse VWO-opleiding, en die voldoen aan de taaleisen zoals vermeld in artikel 5.6.3.

Artikel 5.5 **Nadere vooropleidingseisen en deficiënties**

Krachtens de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 3 april 2014, nr. 540459 inzake de toelating tot het hoger onderwijs¹⁴ zijn de volgende nadere vooropleidingseisen van toepassing.

Opleiding:

Griekse en Latijnse taal en cultuur:

Vooropleidingseis:

Eindexamen VWO waarvan onderdeel heeft uitgemaakt het examen Grieks *of* het examen Latijn.

Wie in beide klassieke talen (Grieks en Latijn) géén eindexamen VWO heeft afgelegd, dient een vervangende toets af te leggen op het niveau van het VWO-eindexamen in één van die twee talen.

- 5.5.1 De examencommissie bepaalt de wijze waarop de toetsen worden afgenomen.

---

¹⁴ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2014-11514.html>

Artikel 5.6 **Taaleisen**

- 5.6.1 Bezitters van een buiten Nederland afgegeven diploma kunnen voldoen aan de eis inzake voldoende beheersing van de Nederlandse taal door het met goed gevolg afleggen van het Toelatingsexamen Universiteit Leiden – Gevorderd (TUL gevorderd/TUL advanced), georganiseerd door de Universiteit Leiden.
- 5.6.2 De examencommissie kan in bijzondere gevallen vrijstelling verlenen van het onder 5.6.1 bedoelde examen.
- 5.6.3 In afwijking van bovenstaande geldt dat voor de opleidingen Dutch Studies, International Studies en South and Southeast Asian Studies voldoende beheersing van de Nederlandse taal niet vereist is. Voor bovengenoemde opleidingen geldt dat studenten dienen te beschikken over kennis van de Engelse taal op minimaal niveau 6.5 (IELTS), TOEFL 90 of Cambridge Certificate of Advanced English (CAE) – grade C.

Artikel 5.7 **Colloquium Doctum**

Ter uitvoering van het toelatingsonderzoek, bedoeld in artikel 7.29 van de Wet, is de in bijlage C opgenomen regeling van toepassing.

Hoofdstuk 6 **Studiebegeleiding en studieadvies**

Artikel 6.1 **Studievoortgangadministratie**

- 6.1.1 Het opleidingsbestuur registreert de individuele studieresultaten van de studenten.
- 6.1.2 Het opleidingsbestuur verschaft de student ten minste één keer per jaar een overzicht van de door hem behaalde studieresultaten.
- 6.1.3 Met ingang van het tweede jaar van inschrijving vraagt de opleiding elke student ten minste jaarlijks een studieplan te overleggen waaruit blijkt welke tentamens hij voornemens is af te leggen en aan welke voor de opleiding relevante extracurriculaire activiteiten en door het College van Bestuur erkende nevenactiviteiten hij voornemens is deel te nemen.

Artikel 6.2 **Introductie en begeleiding**

De opleiding draagt zorg voor de introductie en de studiebegeleiding van de studenten die voor de opleiding zijn ingeschreven, mede ten behoeve van hun oriëntatie op mogelijke studiewegen in en buiten de opleiding en ten behoeve van de studievoortgang, zoals vastgelegd in de Regeling Bindend Studieadvies Universiteit Leiden.¹⁵

Artikel 6.3 **Studieadvies**

- 6.3.1 In zijn eerste en tweede jaar van inschrijving krijgt elke student schriftelijk advies over de voortzetting van zijn opleiding. De examencommissie is door het faculteitsbestuur gemandateerd tot het uitbrengen van het studieadvies. Voor informatie over de eisen, het aantal malen dat en de tijdstippen waarop dit gebeurt, alsmede voor de consequenties die daaraan worden of kunnen worden verbonden, wordt verwezen naar de Regeling bindend studieadvies Universiteit Leiden zoals die geldt in het betrokken studiejaar en naar 6.3.2.

---

¹⁵ <http://media.leidenuniv.nl/legacy/bsa-regeling-universiteit-leiden-2013.pdf>.

- 6.3.2 Indien de opleiding aanvullende eisen hanteert ten aanzien van te behalen onderdelen voor het eerste bindend studieadvies, zoals bedoeld in 6.3.1, zijn deze opgenomen in het opleidings specifieke deel.
- 6.3.3 Een bindend negatief advies waaraan een afwijzing is verbonden geldt uitsluitend voor de opleiding en bijbehorende afstudeerrichtingen waarvoor de student ingeschreven staat.
- 6.3.4 Desgevraagd krijgt de student een mondelinge toelichting op het advies en informatie over de voortzetting van zijn studie binnen of buiten de faculteit en over eventuele andere opleidingsmogelijkheden.

Artikel 6.4 **Topsport**

Aan studenten die topsport bedrijven wordt de gelegenheid geboden hun studie zoveel als redelijkerwijs mogelijk is aan de eisen van hun sportieve bezigheden aan te passen. Om vast te stellen wie tot deze categorie behoren hanteert de opleiding de richtlijnen van het College van Bestuur.

Artikel 6.5 **Handicap of chronische ziekte**

Aan studenten met een handicap of met een chronische ziekte wordt de gelegenheid geboden hun studie, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, aan de beperkingen die de handicap of chronische ziekte met zich meebrengt aan te passen.¹⁶ Deze aanpassingen worden zoveel mogelijk op de individuele functiebeperking van de student afgestemd, maar mogen de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van een vak of het examenprogramma niet wijzigen.

Hoofdstuk 7 Overgangsbepalingen

Artikel 7.1 **Bepalingen betreffende eerder voor de opleiding ingeschreven studenten**

- 7.1.1 Met ingang van 1 september 2012 geldt voor studenten die voor de eerste maal voor de opleiding zijn ingeschreven dat de Onderwijs- en examenregeling voor de duur van één jaar van kracht blijft.
- 7.1.2 Voor studenten die vóór 31 augustus 2012 voor de eerste maal voor de opleiding zijn ingeschreven op een tijdstip niet langer dan vijf jaren voor de datum waarop deze regeling van kracht is geworden blijven de bepalingen van de Onderwijs- en examenregeling met betrekking tot het Onderwijsprogramma zoals dat luidde op het moment van de eerste inschrijving van toepassing.
- 7.1.3 Voor studenten die vóór 31 augustus 2012 voor de eerste maal voor de opleiding zijn ingeschreven op een tijdstip langer dan vijf jaren voor de datum waarop deze regeling van kracht is geworden, dan wel op verzoek van de student, kan de examencommissie de Onderwijs- en examenregeling zoals die gold in enig jaar niet langer dan vijf jaar voor de datum waarop deze regeling van kracht is geworden op hem van toepassing verklaren.
- 7.1.4 Indien onderwijseenheden als bedoeld in de artikelen 3.1.1 en 3.2 van de op grond van 7.1.1, 7.1.2 of 7.1.3 van toepassing zijnde Onderwijs- en examenregeling niet meer worden aangeboden, dan wijst de examencommissie vervangende onderwijseenheden aan. Zo nodig worden onderwijseenheden aangewezen die door een andere instelling worden aangeboden.

---

¹⁶ <http://media.leidenuniv.nl/legacy/protocol-studeren-met-een-functiebeperking-2012-versie-cvb-28-08-12.pdf>.

Hoofdstuk 8 Slotbepalingen

Artikel 8.1 **Wijziging**

8.1.1 Wijzigingen van deze regeling worden door het faculteitsbestuur na voorafgaande instemming van de faculteitsraad bij afzonderlijk besluit vastgesteld.

8.1.2 Wijzigingen in deze regeling die van toepassing zijn voor een bepaald studiejaar moeten voor de aanvang van dat studiejaar zijn vastgesteld en op de daarvoor bepaalde wijze zijn gepubliceerd. Hiervan kan uitsluitend worden afgeweken als een snellere invoering van een wijziging strikt noodzakelijk is en als daarbij de belangen van de studenten redelijkerwijs niet worden geschaad.

8.1.3 Een wijziging kan niet ten nadele van studenten van invloed zijn op enige beslissing welke krachtens deze regeling door de examencommissie is genomen ten aanzien van een student.

Artikel 8.2 **Bekendmaking**

De opleiding draagt zorg voor bekendmaking van deze regeling en van de regels en richtlijnen die door de examencommissie zijn vastgesteld, alsmede van elke wijziging van deze stukken, via de universitaire website.

Artikel 8.3 **Inwerkingtreding**

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2015.

Bijlage A - Algemene academische vaardigheden

De afgestudeerde Bachelor kan:

I Elementaire onderzoeksvaardigheden, waaronder heuristische vaardigheden

1. vakwetenschappelijke literatuur verzamelen en selecteren met behulp van traditionele en digitale methoden en technieken;
2. deze analyseren en beoordelen op kwaliteit en betrouwbaarheid;
3. op basis hiervan een goed afgebakende probleemstelling formuleren;
4. onder begeleiding een onderzoek van beperkte omvang opzetten en uitvoeren met inachtneming van de voor het vakgebied relevante traditionele en digitale methoden en technieken;
5. op basis daarvan een beargumenteerde conclusie formuleren;
6. ook buiten zijn eigen vakgebied gebruik maken van zijn verworven onderzoeksvaardigheden.

II Schriftelijke presentatievaardigheden

1. onderzoeksresultaten helder en beargumenteerd uiteenzetten;
2. een antwoord formuleren op vragen betreffende (een onderwerp in) het vakgebied
  - in de vorm van een heldere en goed opgebouwde schriftelijke presentatie
  - overeenkomend met de criteria die het vakgebied daaraan stelt
  - met gebruikmaking van relevante illustratie- of multimediale technieken
  - gericht op een specifieke doelgroep.

III Mondelinge presentatievaardigheden

1. onderzoeksresultaten helder en beargumenteerd uiteenzetten;
2. een antwoord formuleren op vragen betreffende (een onderwerp in) het vakgebied
  - in de vorm van een heldere en goed opgebouwde mondelinge presentatie
  - overeenkomend met de criteria die het vakgebied daaraan stelt
  - met gebruikmaking van moderne presentatietechnieken
  - gericht op een specifieke doelgroep;
3. actief deelnemen aan een vakinhoudelijke discussie.

IV Samenwerkings- en leervaardigheden

1. sociaal en communicatief optreden in samenwerkingssituaties;
2. op constructieve wijze aan medestudenten feedback geven en van medestudenten feedback; ontvangen en gegronde kritiek verwerken tot een herziening van het eigen standpunt of de eigen argumentatie;
3. aanwijzingen en kritiek van begeleiders goed verwerken, en in nieuwe situaties met eerder gegeven aanwijzingen en kritiek rekening houden;
4. een realistische planning kunnen maken en zich houden aan overeengekomen planningen en prioritering.

Bijlage B - Regeling BA-eindwerkstuk

Voor de Regeling BA-eindwerkstuk van de Faculteit der Geesteswetenschappen, zie:

<http://www.hum.leidenuniv.nl/studenten/reglementen/>.

Directe link:

<http://hum2.leidenuniv.nl/pdf/oer/Regeling-gang-van-zaken-rond-BA-eindwerkstuk-13-14.pdf>

Bijlage C – Regeling Colloquium Doctum

Algemene Criteria

Bij het toelatingsonderzoek, bedoeld in artikel 7.29 van de WHW, worden kandidaten op basis van de volgende criteria beoordeeld:

- zij dienen minimaal te beschikken over een havo-diploma dan wel havo-niveau;
- enige jaren relevante werkervaring.

Afhankelijk van het niveau van de vooropleiding en eventuele (relevante) werkervaring van de kandidaten, worden er maximaal 6 VWO-staatsexamens en/of vakken van de Open Universiteit opgelegd.

- Staatsexamens VWO:¹⁷
  - Nederlands;
  - Engels;
  - Duits;
  - Frans;
  - Geschiedenis;
  - Maatschappijleer;
  - Economie;
  - Aardrijkskunde;
  - Filosofie
  - Wiskunde (A, B, of C);
  - Klassieke Culturele Vorming.
- Algemene VWO-vakken zonder centraal schriftelijk eindexamen:
  - Profielwerkstuk.

Reeds eerder behaalde VWO-deelcertificaten in een van deze vakken verlenen niet zonder meer vrijstellingen. Of een of meer vrijstellingen kunnen worden verleend op grond van reeds behaalde VWO-deelcertificaten, wordt besloten door de examencommissie.

- Cursussen van de Open Universiteit (OU):
  - Oriëntatiecursus cultuurwetenschappen;
  - Schrijfpracticum 1 (zakelijk schrijven);
  - Schrijfpracticum 2 (academisch schrijven) (alleen in combinatie met Schrijfpracticum 1);
  - Argumentatieleer (alleen in combinatie met Schrijfpracticum 1);
  - Geschiedenis: Oudheid;
  - Geschiedenis: Middeleeuwen;
  - Sociaal-Economische Geschiedenis;
  - Nederland in de 19e en 20e eeuw;
  - Inleiding Letterkunde;
  - Literatuurwetenschap.

---

¹⁷ Voor meer informatie over staatsexamens, zie:

<http://www.duo.nl/particulieren/staatsexamenkandidaat/u-doet-staatsexamen-vo/aanmelden-staatsexamen-vo.asp>.

Kandidaten met een niet-afgeronde erkende Nederlandse hbo-propedeuse

- Kandidaten met minder dan 20 studiepunten behaald van een hbo-propedeuse kunnen eveneens getoetst worden tot zes onderdelen uit de hierboven genoemde lijst met VWO-staatsexamens en OU-cursussen;
- Kandidaten met 20 tot 40 studiepunten behaald van een hbo-propedeuse kunnen getoetst worden tot vijf onderdelen uit de hierboven genoemde lijst met VWO-staatsexamens en OU-cursussen.
- Kandidaten die 40 of meer studiepunten behaald hebben van een hbo-propedeuse kunnen getoetst worden tot 3 onderdelen uit de hierboven genoemde lijst met VWO-staatsexamens en OU-cursussen.

Termijn

Kandidaten dienen de opgelegde VWO-staatsexamens en/of OU-cursussen met succes te hebben voltooid alvorens zij kunnen starten met de bacheloropleiding.

De behaalde VWO-staatsexamens en/of OU-cursussen verliezen in het kader van het colloquium doctum hun geldigheid na het begin van het academisch jaar volgend op het academisch jaar waarvoor het verzoek om toelating in eerste instantie is ingediend. Het faculteitsbestuur kan op advies van de examencommissie in individuele gevallen en wegens bijzondere omstandigheden deze geldigheid met zoveel maanden die zij nodig acht verlengen.